

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції

23-25 травня 2024 року

Полтава -2024

Геращенко В.А., студентка
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Горголь П.С., заслужений працівник культури України, доцент
завідувач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ СПОРТНИВНО-ТАНЦЮВАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Танець, у своїх численних формах та проявах, сягає корінням глибин людської історії. З найдавніших часів люди використовували рухи тіла для самовираження, спілкування, ритуалів та святкування. На підтвердження цього можна згадати, що перші зображення людей, що танцюють, містяться в наскельних малюнках, датованих VI-VIII століттям до нашої ери.

Танці, ймовірно, виникли як частина ритуалів, пов'язаних з полюванням, збиральництвом, родючістю та поклонінням духам. Ці ранні танці були, простими та повторюваними, імітуючи дії тварин або природні явища. У міру розвитку цивілізацій танець набув більшої складності та різноманітності. У Єгипті танцюристи виступали на релігійних церемоніях та святкуваннях, а в Греції та Римі танець був важливою частиною театру та атлетики.

Танець ніколи не зупинявся в розвитку. З кожною епохою він ставав лише різноманітнішим та охоплював різні аспекти життя людей. Один із найпопулярніших напрямків – бальний танець, сягає своїми коріннями в епоху Середньовіччя. Термін бальні танці походить від слова бал, яке в свою чергу походить від латинського ballare, що означає танцювати. Бальні танці зародилися як танці привілейованих класів, тоді як нижчі класи танцювали народні танці. Водночас походження багатьох бальних танців просліджується до народних. У

різні часи на балах танцювали різні танці, чимало з яких у наш час відносять до історичних: менует, кадриль, полонез, па-де-гра, мазурку тощо.

Саме поява бальних танців і стала стартовою точкою розвитку спортивно-танцювальних дисциплін. Звичайно, може здаватись, що танці та спорт – це два різні всесвіти. З одного боку, танці асоціюються з витонченістю, артистизмом та самовираженням, з іншого – спорт пов'язаний з атлетизмом, змаганнями та фізичними досягненнями.

Однак, при більш детальному розгляді, можна побачити, що саме бальні танці вдало поєднують риси обох вищезазначених категорій. Ось декілька ключових аргументів на користь того, що бальні танці можна вважати спортивними танцями:

1. Фізична підготовка. Бальні танці вимагають значної фізичної підготовки. Танцюристи повинні мати силу, витривалість, гнучкість та координацію для виконання складних фігур, підтримки правильної постави та динамічних рухів протягом тривалого часу. Регулярні тренування з бальних танців дають значне навантаження на м'язи, покращують серцево-судинну систему, сприяють схудненню та загальній підтримці фізичної форми.

2. Дисципліна та самовіддача. Танцюристи повинні регулярно тренуватися, дотримуватися режиму харчування та відпочинку, а також бути готовими докладати значних зусиль для досягнення своїх цілей.

3. Майстерність та техніка. Оволодіння бальними танцями – це складний процес, який потребує багаторічної практики та постійного вдосконалення. Танцюристи повинні постійно працювати над технікою, виразністю, інтерпретацією музики та синхронністю з партнером.

4. Емоційний контроль та самовираження. Бальні танці – це не лише про фізичну майстерність, але й про вміння виражати емоції через рухи та динаміку танцю. Танцюристи повинні вміти контролювати свої емоції, передавати їх глядачам та створювати цілісну картину на танцювальному майданчику.

5. Змагальний компонент. Бальні танці мають чітко визначену систему змагань, де танцювальні пари оцінюються судьями за різними критеріями, такими як техніка, виразність, музикальність та хореографія.

Також, до спортивно-хореографічних дисциплін можна віднести й латиноамериканські танці. Ці танці характеризуються енергійністю, пристрасною та ритмічністю. Вони виконуються парами і мають чітко визначені правила та норми. До конкурсних латиноамериканських танців належать: самба, ча-ча-ча, румба, джайв та пасодобль.

Спортивні танці – це популярний вид спорту та розваги для людей різного віку. Вони пропонують фізичні переваги, такі як покращення координації, гнучкості та витривалості, а також емоційні переваги, такі як зняття стресу, підвищення самооцінки та розвиток соціальних навичок.

Спортивні танці переживають бурхливий розвиток у наш час. Це пов'язано з тим, що танці дають можливість не лише покращити фізичну форму, але й розвинути творчі здібності, емоційний інтелект та соціальні навички. Проводиться все більше змагань та фестивалів з танців на різних рівнях, від місцевих до міжнародних. Це мотивує танцюристів до постійного вдосконалення та прагнення до кращих результатів.

У багатьох країнах ці танці визнані офіційним видом спорту, що дає їм доступ до державної фінансової підтримки та ресурсів спортивних організацій.